

ตอนที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้

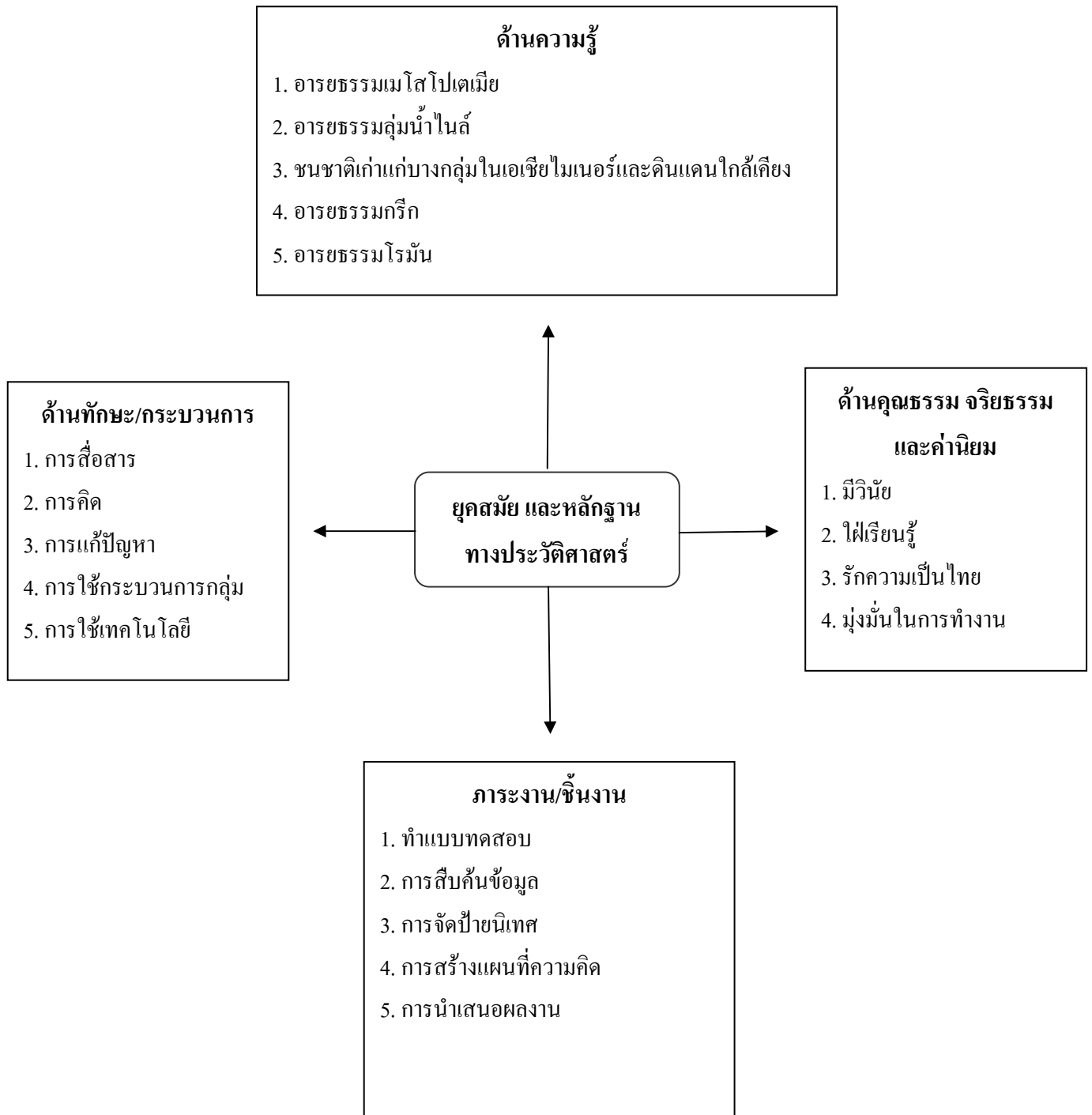
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ยุคสมัยและหลักฐานทางประวัติศาสตร์

เวลา 4 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ยุคสมัยและหลักฐานทางประวัติศาสตร์

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น 1. ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ (ส. 4.1 ม. 4-6/1) 2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ (ส. 4.1 ม. 4-6/2)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... การศึกษาเกี่ยวกับการนับเวลาและการเทียบศักราช การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ช่วยให้เข้าใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้ดีขึ้น	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน การนับเวลาและการเทียบศักราช การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญ ได้แก่ สมัยโบราณ สมัยกลางสมัยปัจจุบัน 2. นักประวัติศาสตร์ได้แบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ออกเป็น 2 สมัย โดยอาศัยหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นเกณฑ์ ได้แก่ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มนุษย์ยังไม่รู้จักใช้ตัวหนังสือในการเล่าเรื่องราว และสมัยประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มนุษย์ใช้ตัวหนังสือในการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ 3. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ คือ ร่องรอยพฤติกรรมของมนุษย์ในอดีต ซึ่งนักประวัติศาสตร์ใช้ในการศึกษาเรื่องราวในอดีตของมนุษย์ นักประวัติศาสตร์ได้จัดแบ่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ตามความสำคัญของหลักฐานออกเป็นหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง นอกจากนี้ยังแบ่งหลักฐาน	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. อธิบายการเรียงลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ตามการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ 2. จำแนกและวิเคราะห์ข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์

<p>ทางประวัติศาสตร์ตามลักษณะของ หลักฐานเป็นหลักฐานลายลักษณ์อักษรและ หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏใน ภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เช่น โครงกระดูก มนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ประเทศจีน เมืองโบราณโมเฮนโจดาโรในลุ่มน้ำสินธุ</p>	
<p>ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>1.1 จัดป้ายนิเทศแสดงข้อมูลเรื่องการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์</p> <p>1.2 สร้างแผนที่ความคิดเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์</p>	
<p>2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) การทดสอบ</p> <p>2) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>	<p>2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน</p> <p>2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>
<p>3. สิ่งที่ต้องประเมิน</p> <p>3.1 ความเข้าใจ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึก ของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี กระบวนการกลุ่ม</p> <p>3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>	
<p>ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้</p>	
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์</p>	<p>เวลา 1 ชั่วโมง</p>
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 หลักฐานทางประวัติศาสตร์</p>	<p>เวลา 2 ชั่วโมง</p>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

เวลา 1 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ยุคสมัย และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

1. สาระสำคัญ

การศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์เพื่อให้รู้ว่าเหตุการณ์ใดเกิดก่อนและเหตุการณ์ใดเกิดหลัง ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้ดีขึ้น

2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

- ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ (ส. 4.1 ม. 4-6/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ได้ (K, P)
- สนใจใฝ่เรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ 3. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
  - สมัยก่อนประวัติศาสตร์
  - สมัยประวัติศาสตร์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
การงานอาชีพฯ	➡	ศึกษาความรู้เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
ศิลปะ	➡	จัดทำป้ายนิเทศและตกแต่งให้สวยงาม

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดช่วงชั้นและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ครูให้นักเรียนดูภาพเครื่องมือยุคหินเก่าและภาพหลักศิลาจารึกแล้วถามนักเรียนว่า สิ่งใดน่าจะเกิดขึ้นมาก่อนกัน ครูเฉลยแล้วโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ศึกษาความรู้เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำข้อมูลมาจัดทำป้ายนิเทศตกแต่งให้สวยงามนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
5. ครูให้นักเรียนเลือกป้ายนิเทศดีเด่นโดยให้นักเรียนพิจารณาจากเนื้อหา ความถูกต้อง และความสวยงาม
6. ครูให้นักเรียนนำป้ายนิเทศที่ได้รับการคัดเลือกไปติดที่หน้าห้องเรียน

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

7. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ในแบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 4-6 เล่ม 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

8. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไปถ่ายทอดให้คนในครอบครัวฟัง

ขั้นที่ 5 สรุป

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์เป็นแผนที่ความคิดบนที่กลงสมุด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับโบราณสถานในประเทศไทยที่อยู่ในสมัยประวัติศาสตร์ 1 แห่ง บันทึกเรื่องราวแล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟังในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ยุคสมัย และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

1. สาระสำคัญ

หลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นร่องรอยที่หลงเหลือมาจากอดีต ทำให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต และสามารถศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่างเป็นระบบและได้ข้อเท็จจริง

2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

- สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ

(ส. 4.1 ม. 4-6/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายลักษณะและการจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ (K)
- สนใจใฝ่เรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (A)
- ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกได้ (P, K)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่องหลักฐานทางประวัติศาสตร์ 3. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- หลักฐานทางประวัติศาสตร์

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- ศิลปะ ➡ ตกแต่งแผนที่ความคิดเรื่อง ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ให้สวยงาม

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดช่วงชั้นและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพโบราณสถาน โบราณวัตถุ แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าสิ่งต่าง ๆ ในภาพเหล่านี้มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับประเด็นในการศึกษาเรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ดังนี้
  - 1) ความหมายและความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
  - 2) ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ศึกษาเรื่อง ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แล้วจัดทำเป็นแผนที่ความคิดลงบนกระดาษวาดเขียน ตกแต่งให้สวยงาม
5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก จากนั้นนักเรียนช่วยกันเสนอตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกที่รู้จัก โดยครูบันทึกข้อมูลลงบนกระดานดำ
6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นข้อมูลแล้วยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกลงในใบงานเรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก จากนั้นครูสุ่มเลือกนักเรียนบอกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกจากใบงานที่ค้นข้อมูล
7. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษรที่สำคัญของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ ประเทศละ 2-3 ชนิด ทำสรุปเป็นตารางทั้ง 10 ประเทศแล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำหน่วยการเรียนรู้ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 4-6 เล่ม 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

9. ครูให้นักเรียนนำความรู้เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ไปบอกเล่าให้คนในครอบครัวฟัง

ขั้นที่ 5 สรุป

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แล้วให้นักเรียนบันทึกลงสมุด
11. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มละ 4-6 คน ค้นหาภาพเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในประเทศไทยที่นักเรียนสนใจ 1 ยุคสมัย นำภาพมาจัดทำเป็นสมุดภาพเย็บเล่มตกแต่งให้สวยงาม

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ใบงานเรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 4-6 เล่ม 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 4-6 เล่ม 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช

จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
  2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
  3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
  4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____
_____
- ลงชื่อ _____ ผู้สอน
_____/_____/_____